C/2025/1813

4.4.2025

P10_TA(2024)0048

Euroopan unionin solidaarisuusrahaston varojen käyttöönotto tuen antamiseksi Saksalle ja Italialle vuonna 2024 esiintyneiden tulvien johdosta

Euroopan parlamentin päätöslauselma 27. marraskuuta 2024 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi Euroopan unionin solidaarisuusrahaston varojen käyttöönotosta tuen antamiseksi Saksalle ja Italialle vuonna 2024 esiintyneiden tulvien johdosta (COM(2024)0480 – C10-0162/2024 – 2024/0284(BUD))

(C/2025/1813)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2024)0480 – C10-0162/2024),

— ottaa huomioon Euroopan unionin solidaarisuusrahaston perustamisesta 11. marraskuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2012/2002 ([1]),

— ottaa huomioon vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta 17. joulukuuta 2020 annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 ([2]) ja erityisesti sen 9 artiklan,

— ottaa huomioon talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista, mukaan lukien etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöönottamiseksi, 16. joulukuuta 2020 tehdyn Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välisen toimielinten sopimuksen ([3]) ja erityisesti sen 10 kohdan,

— ottaa huomioon Euroopan aluekehitysrahastosta ja koheesiorahastosta 24. kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1058 ([4]),

— ottaa huomioon jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta 2. joulukuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115 ([5]),

— ottaa huomioon 27. helmikuuta 2024 antamansa päätöslauselman esityksestä neuvoston asetukseksi vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta annetun asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 muuttamisesta ([6]),

— ottaa huomioon 20. lokakuuta 2021 antamansa päätöslauselman EU:n solidaarisuusrahaston varojen käytön vaikuttavuudesta jäsenvaltioissa luonnonkatastrofitilanteissa ([7]),

— ottaa huomioon 18. toukokuuta 2021 antamansa päätöslauselman Euroopan unionin solidaarisuusrahaston uudelleentarkastelusta ([8]),

— ottaa huomioon budjettivaliokunnan mietinnön (A10-0020/2024),

A. ottaa huomioon, että Saksaa koettelivat 30. toukokuuta 2024 rankkasateet, jotka johtivat kesäkuun alussa erittäin voimakkaisiin tulviin Etelä-Saksassa ja vaativat kuusi kuolonuhria sekä aiheuttivat komission mukaan yhteensä 4 131,6 miljoonan euron välittömät vahingot;

B. ottaa huomioon, että Italiassa kärsittiin 29. kesäkuuta 2024 rajuista myrskyistä, jotka johtivat jokien ja purojen tulvimiseen Valle d'Aostan autonomisella alueella ja aiheuttivat Italian viranomaisten arvioiden mukaan yhteensä 158,39 miljoonan euron välittömät vahingot;

([1]) EYVL L 311, 14.11.2002, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj.
([2]) EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
([3]) EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.
([4]) EUVL L 231, 30.6.2021, s. 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj.
([5]) EUVL L 435, 6.12.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj
([6]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2024)0082.
([7]) EUVL C 184, 5.5.2022, s. 82.
([8]) EUVL C 15, 12.1.2022, s. 2.

1. ilmaisee syvän solidaarisuutensa kaikkia uhreja ja heidän perheitään sekä kaikkia Saksan ja Italian tuhoisista tulvista kärsineitä henkilöitä kohtaan samoin kuin avustustoimiin osallistuneita kansallisia, alueellisia ja paikallisia viranomaisia kohtaan;

2. pitää päätöstä myönteisenä, sillä se on konkreettinen ja näkyvä osoitus unionin solidaarisuudesta Saksan ja Italian katastrofeista kärsineitä alueita ja niillä asuvia kansalaisia kohtaan;

3. muistuttaa, että on tärkeää tiedottaa kansalaisille Euroopan unionin solidaarisuusrahaston (EUSR) tuomista konkreettisista hyödyistä, jotta voidaan myös edelleen lisätä kansalaisten tietoisuutta unionin välineistä ja ohjelmista;

4. korostaa, että Euroopassa tapahtuu yhä enemmän vakavia, tuhoisia ja tappavia luonnonkatastrofeja, ja kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota investoimaan ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen tähtääviin toimenpiteisiin, jotta voidaan välttyä ihmishenkien menetyksiltä ja taloudellisilta tappioilta; katsoo, että EUSR:n tai vastaavan rahaston määrärahoja olisi lisättävä merkittävästi ja tämä olisi otettava huomioon komission tulevassa ehdotuksessa uudesta monivuotisesta rahoituskehyksestä ja ehdotusta seuraavissa toimielinten välisissä neuvotteluissa ja että EUSR:stä tai vastaavasta rahastosta on annettava kansalaisille apua tällaisten katastrofien mittaluokan mukaisesti; toteaa, että EUSR:n määrärahojen merkittävä lisääminen antaisi jäsenvaltioille mahdollisuuden reagoida katastrofeihin tehokkaammin ja nopeammin ilman, että tarvitsisi turvautua muihin välineisiin, erityisesti koheesiorahastoihin, joiden ensisijaisena tarkoituksena ei ole tarjota katastrofiapua;

5. korostaa, että tulvat ovat aiheuttaneet merkittäviä vahinkoja maatalousmaalle ja maatiloille, liikenneinfrastruktuurille ja erityisesti taajama-alueiden ulkopuolella sijaitseville pienille kylille ja kaupungeille; korostaa, että ilmastonmuutoksen vuoksi saaret ja rannikkoalueet ovat erityisen alttiita luonnonmullistuksille; toteaa, että maanjäristykset, tulvat, tulivuorenpurkaukset ja kuivuus – joka vaikuttaa myös järviin ja jokiin – ovat kasvava uhka monille Euroopan alueille, erityisesti Välimeren alueella; pohtii, onko EUSR sovitettu riittävän hyvin hätäaputarpeisiin, joita näillä erityisen haurailla alueilla on ilmastonmuutokseen sopeutumisen alalla; katsookin, että saarten ja rannikkoalueiden olisi saatava EUSR:stä riittävästi rahoitusta niiden erityisten haavoittuvuuksien huomioon ottamiseksi; kehottaa jäsenvaltioita ottamaan huomioon, että ilmastoriskit vaikuttavat erityisen ankarasti haavoittuvassa asemassa oleviin väestöryhmiin, sillä tietyt sosioekonomiset tekijät heikentävät entisestään niiden kykyä toipua katastrofeista;

6. korostaa, että EUSR:n avulla voidaan ainoastaan hoitaa seurauksia ja että unionin olisi myös edelleen toteutettava toimia ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja sen hillitsemisen hyväksi tukemalla eurooppalaisia ja kansallisia politiikkoja luonnonkatastrofien ehkäisemiseksi; korostaa, että Euroopan ympäristökeskuksen raportissa nro 1/2024 – European Climate Risk Assessment varoitettiin, että unioni ei ole valmistautunut ilmastonmuutoksen vaikutuksiin, ja korostaa, että on ryhdyttävä toimiin sen välttämiseksi, että tunnistetut ilmastoriskit saavuttavat kriittisen tason; kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet, jotta unioni voi täyttää Pariisin sopimuksen mukaiset sitoumukset; palauttaa mieliin, että tarvitaan tehokkaita synergioita unionin muiden politiikkojen ja ohjelmien kanssa, ja korostaa, että jäsenvaltioiden olisi hyödynnettävä parhaalla mahdollisella tavalla erityisesti Euroopan aluekehitysrahaston, Euroopan sosiaalirahasto plussan ja maaseudun kehittämisohjelmien rahoitusmahdollisuuksia; kehottaa komissiota arvioimaan asian kiireellisyys huomioon ottaen jäsenvaltioiden perusteltuja pyyntöjä, jotka koskevat varojen uudelleenkohdentamista luonnonkatastrofiapuun kansallisissa elpymis- ja palautumissuunnitelmissa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2021/241 ([9]) vahvistettujen sääntöjen mukaisesti; korostaa, että tarvitaan myös ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä, jotta voidaan sekä lieventää tulevia vahinkoja että estää riskiolosuhteiden paheneminen katastrofien, kuten tulvien, maastopalojen, maanvyörymien tai järvien ja jokien kuivumisen, seurauksena; korostaa eri ohjelmien välisen riittävän joustovaran merkitystä; painottaa, että EUSR:stä myönnettävä tuki ei saisi vähentää jäsenvaltioiden muista unionin ohjelmista tai politiikoista saamaa unionin rahoitusta; palauttaa mieliin, että jäsenvaltiot voivat myöntää valtiontukea sovellettavien unionin sääntöjen mukaisesti erityisesti maatalousyrityksille, joille on aiheutunut vahinkoa luonnonkatastrofien vuoksi;

7. panee merkille, että komissio toimitti 21. lokakuuta 2024 lainsäädäntöehdotuksen luonnonkatastrofin jälkeiseen jälleenrakennukseen myönnettävästä alueellisen hätätilanteen tuesta ([10]) sekä Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) erityistoimenpiteistä lisäavun antamiseksi luonnonkatastrofeista kärsiville jäsenvaltioille ([11]), jotta voidaan tarjota lisää joustomahdollisuuksia rahastojen käytössä;

([9]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17).

([10]) Euroopan komission ehdotus, annettu 21 päivänä lokakuuta 2024, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2021/1058 ja asetuksen (EU) 2021/1057 muuttamisesta jälleenrakennukseen myönnettävän alueellisen hätätilanteen tuen (RESTORE) osalta (COM(2024)0496).

([11]) Euroopan komission ehdotus, annettu 21 päivänä lokakuuta 2024, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2020/2220 muuttamisesta Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) erityistoimenpiteiden osalta lisäavun antamiseksi luonnonkatastrofeista kärsiville jäsenvaltioille (COM(2024)0495).

8. muistuttaa, että vahingot on tärkeää arvioida nopeasti ja perusteellisesti ja siten, että otetaan asianmukaisesti huomioon taloudelliset seuraukset, ja kehottaa lisäämään operatiivisia toimia ennakkomaksujen maksamiseen keskimäärin kuluvan ajan lyhentämiseksi samalla, kun varmistetaan EU:n talousarvion suojaaminen;

9. korostaa, että EUSR:stä on välittömästi myönnettävä kiireellistä taloudellista tukea, jotta voidaan varmistaa, että se saadaan alueille oikea-aikaisesti;

10. hyväksyy tämän päätöslauselman liitteenä olevan päätöksen;

11. kehottaa puhemiestä allekirjoittamaan päätöksen neuvoston puheenjohtajan kanssa ja huolehtimaan sen julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*;

12. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman liitteineen neuvostolle ja komissiolle.

LIITE

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin solidaarisuusrahaston varojen käyttöönotosta tuen antamiseksi Saksalle ja Italialle vuonna 2024 esiintyneiden tulvien johdosta

(Tätä liitettä ei esitetä tässä, koska se vastaa lopullista säädöstä, päätöstä (EU) 2024/3105.)